

SZOLNOK-DOBOKA

POLITIKAI HETILAP.

Megjelen minden vasárnapon.

Szerkesztőség a Sörház-utcában első sz. a. földszinten van.
Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2-3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak: egész oldal 48 K.
Hivatalos hirdetések garmondsora 30 fillér.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.
Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

A politikai helyzet.

Budapest, szept. 5.

Ma reggel már komoly formában elterjedt a hír, hogy a Felség döntött a designálendő miniszterelnök személyét illetően.

A hír — különösen Lukács László pénzügyminiszter ma délutáni kihallgatása után — valótlannak bizonyult.

A válság delelő pontra ért, s döntés talán már holnap várható.

A nemzeti engedmények tekintetében valószínű, hogy az Apponyi-féle memorandum első részében említett összes követelményeket teljesíteni fogják.

Az ügy személyi része — mely sokkal kevésbé fontos — nemsokára elintézt nyer. Már addig a meddig. De hátra van a lényeg! Mi van a nemzeti engedményekkel?

Bármily nagy is a titkolódzás a királyi kihallgatások ügyében, annyit már mégis tudunk, hogy mire hajlandó a király, — csak azt nem tudjuk, hogy mit *nem* akar. A magyar tisztok visszahelyezése és a katonatiszti oktatásnak magyar nemzeti irányba való terelése oly dolog, hogy a Felségnek nem lehet és nincs is ellene semmi kifogása. Hasonlóképpen beleegyeznek a királyi zászló- és czimerkérdés megoldásába is. Még pedig nem valami közös czimerről vagy zászlóról van szó, hanem magyar zászlóról és magyar jelvényről. Értesülésünk szerint a Felségnek azt a tervet ajánlották, hogy a magyar ezredékben a bakák csákója olyan legyen, mint a honvédeké; a kétféjű sas helyét a magyar czimer foglalná el ezzel a felirattal: „Hazaért és királyért.” Az eddigi zászló helyett pedig kapnának a magyar ezredék fehér zászlót, piros-fehér-zöld ruddal és piros-fehér-zöld szegélylyel; a zászló egyik oldalán lenne a magyar czimer, másik oldalán pedig a király nevének kezdőbetűi: „I. F. J.”

A függetlenségi pártba új lelket öntött az, hogy a szabadelvűpártban is sokan vannak, akik hívei a nemzeti követelményeknek. Amióta a függetlenségiiek tudják, hogy nincsenek izolálva, hanem másoknak a kebelében is égnék az ő vágyaik: azóta az obstrukció embereivel szinte beszélni se lehet. Barabás Béla már úgy beszél és ír a királyról, mint valami jakobinus: „Ha a király nem enged: nem kap adót és katonát. Punktum.”

A fiatal obstrukcionistaik erősen fogadkoznak, hogy ha az új miniszterelnök nem hozza tárczájában a magyar vezényszót biztosító engedményt: egyszerűen ki fogják verni a képviselőház ülésterméből.

Az ország ügyeiben egyelőre nincs fenakadás. Kaas Ivor báró beszélgetés közben így jellemezte a helyzetet:

— Meg vagyunk mi nagyon szépen így is. Nekünk nem okvetlen szükséges, hogy miniszteraink legyenek, — elég a jegyző, a szolgabíró, meg az alispán. Miniszterre tulajdonképpen a királynak van szüksége, nem nekünk. Az állam gépezetében nem az a sróf hiányzik, mely a népet a kormányzattal összeköti, hanem az a sróf, mely a népet a királylyal kötné össze.

Az ellenzék a legkomolyabb eszközök-höz akar fordulni, ha az engedmények ki

nem elégítik. Több függetlenségi politikus kijelentette, hogy ez esetben elmegy választói közé és felszólítja őket, hogy *ne fizessenek adót.*

Ez a legkomolyabb fegyver az ellenzék kezében, mert az a csaknem négyszázmilliónyi pénztári felesleg, melyből az állam megcsapant bevételeit pótolták, jórésben elfogyott és e miatt temérdek pénzügyi és közgazdasági zavar állhat elő. A másik felette aggasztó jelenség a trieszti és a pilis-csabai katonai zavargások, melyeknek indító oka a harmadéves legénységnek október elsején tul való bentartásában keresendő. Piliscsabán a budapesti hadosztály legénységéből többen *elcsúszással löttek a tisztok felé* —: ez a tény már mély elkeseredésről és elszántságról tanuskodik.

A hadügyi vezetőségnek sikerült a politikát bevinni a kaszárnyákba, már most fellette nehéz lesz ettől a ragadós mételetől megóvni a legénységet. Az az ország pedig, melynek katonasága a napi politikának nyilvánulásaiba befolyjni törekszik, minden szilárdságot; és intézményei a fentartásukhoz szükséges erőt nélkülözik.

A míg a magyar parlamentben nincs teljes béke: addig nincs és nem is lesz ujoncz sem. A míg nincs ujoncz, addig nem engedik haza a 3 éves legénységet —: ez a legénység pedig szeptember végén retentó elkeseredett lesz és vezetői iránt mélyseges gyűlöletet táplál.

Ovja lsten minden komolyabb bajtöl nemzetünket, — de nekünk az a meggyőződésünk — hogy eleven, érző, gondolkodó embereken még sem volna szabad vivisectionalis kísérleteket tenni, mint a házi nyulakon!

Ez a nemzet már egyszer *végleges* megoldást vár.

HIREK.

— **Veni sancte.** A „muzsák hajlékai” megnyitlak. Városunk mindjokban növekvő iskoláinak tágas kapuin át száz meg száz gyermek és ifju indul neki most az új tanévnek szép reményekkel telve. Illó, hogy első lépésük Isten nevében történjék s az ósrégi szokás szerint a felvilágosító szentlélek kegyelmét esdjék nehéz, küzdelmes munkájokra. Désen tegnap volt a szt. Ferenczrendiek templomában az ünnepélyes Veni Sancte, mely alkalommal a misét celebráló P. Kozma Döme rendfőnök tartott hazafias beszédet az ifjusághoz: munkára, kitarásra s hazafias erényekre buzdítva azt.

— **A vármegyei virilisták névjegyzéke.** Az alispán a vármegyei hivatalos lap utján közli hogy a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének az 1904. évre való kiigazítására alapul szolgáló adókimutatások folyó évi szeptember 13-ig a főjegyzői irodán betekintethetők és a lehető felszólamlások megtehetők. Ugyancsak eme felszólamlások tárgyalása céljából f. évi szeptember 14-én délelőtt 10 órakor tartja meg ülését az igazoló választmány. Tehát, a kinek felszólamlása, észrevétele, vagy adójának kétszeres beszámítása, esetleg mások adójának hozzászámítása iránt valamely igénye van, azt a fent jelölt időig ne mulassa el érvényesíteni.

— **Szövetkezeti ügyek.** A Dési Ipari Hitelszövetkezet újabb sikeréről van alkalmunk ismét beszámolni. Arról van szó, t. i., hogy a szövetkezet a néhány héttel ezelőtt megejtett versenytárgyalás

alkalmával elnyerte a helyi állami méntelep építkezési munkálatait, csak hogy ezen intézkedés egyik helybeli vállalkozó, sőt szövetkezeti tag által megfelelőbbetvén azt a m. kir. földmívelési miniszter is jóváhagyta s a felelbezőt elutasította kérelmével. Ez már rövid idő alatt a harmadik nagyobb-szabású építkezés és ennek elnyerésével lehetővé vált, hogy a szövetkezet mindenik az építő csoport keretebe tartozó tagját egyik vagy másik vállalkozónál tisztességes és jövedelmező munkával lássa el. A többi iparágak föllendítése is folyamatban van, csak ez irányban a különböző helyekre benyújtott ajánlatok ügyében az óhajtott döntés még nem jött létre, de már nem soká késheik. Így különösen a cipész és szabó iparosok érdekében bocsátkozott a szövetkezet nagyobb mérvű vállalatokba és szervezkedett az ajánlatok benyújtására. Reméljük, hogy legközelebb ez irányban is örvendetes eredményről adhatunk számot és akkor egyszerre 3 különböző iparcsoport törekvő tagjai fogják közvetlenül is érezni a szövetkezet előnyeit. Különbben a hangulat a szövetkezet üzleti életében a nyári szünet dacára is elég élénk és a legközelebbi üzleti nap eredménye is kellemes megnyugtatóul szolgálhat mindkét irányban, hogy a tagok is — kevés kivétellel — belátják és mérlegelik a szövetkezet egyenesen és kizárólag reájuk nézve előnyös voltát és horderejét, s még most is tömörülnek a szövetkezet zászlaja alá, úgy hogy még mindig vannak ujonnan belépő és fölvételre jelentkező tagok.

— **Kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Szolnok-Doboka vármegyében a drágavilmai anyakönyvi kerületbe Groszmann Jakab jegyzői irnokot, a horgospataki anyakönyvi kerületbe Gáspár Károly községi bírót anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki, s őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Tanügyi kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Rác Gizella deés-aknai illetőségű okleveles tanítónót a leményi állami elemi népiskolához rendes tanítónóvé nevezte ki, Koós Gizella dengelegi állami elemi iskolai tanítónót pedig a színerváraljai állami elemi iskolához jelen minőségben áthelyezte.

— **A dési gyümölcs és konyhakerti kiállítás** előmunkálatai — miként alkalmunk volt róla meggyőződni — serényen folynak, sőt már a bejelentések is megkezdődtek. Kellemesen lepett meg bennünket, hogy a résztvevőket bejelentő birtokosság sorában ott láttunk egy szerény, de munkás tanítót is, a ki a szászcszegői állami iskolával kapcsolatos gazdasági ismétlő iskolával jelentette be a kiállításban leendő részvevését. A kiállítás ügyét az alább megnevezettekből álló végrehajtó-bizottság intézi. A bizottság elnöke: Kornis Viktor gróf, helyettes elnök: Voith Gergely, kir. tanácsos; a bizottság előadója: Szemlány József; tagjai pedig: Maléter Zoltán, Szilágyi Albert, Hatfaludy József és Bartók József. Az eddigi megállapodások szerint 2 lépcsőzetes kup, 1 lépcsőzetes óvális alaku építmény fogja a csinos papírtányérokban elhelyezendő s cirka ezer tányért kitöltő gyümölcsöt hordozni. Minden kiállítónak a neve és a terményének elnevezése különböző színű papírlapokra lesz írva, a mi által azonnal szembetűnik, hogy ki mit hozott bemutatásra. Hogy a kellő időben elegendő helyről, állványról lehessen gondoskodni, az intézőség szeptember 15-ig kéri a bejelentő iven beküldését.

— **Alapkövetélteli ünnepély Rohi községben.** A magyar-láposi járás területén fekvő Rohi községben augusztus 30-án folyt le az ujonnan építendő gör. kel. templom alapkövetéltelének ünnepélye. Az ünnepélylyel járó egyházi funkciókat Kupsa Ágoston esperes végezte s az ezt követő bauquetten számos gör. kel. lelkész és Magyar-Lá-

pos község román ajku intelligentiája nagy számban vett részt. A templom építésével járó költségek közadakozásból gyűlték össze.

— **Rákóczi-ünnep Szamosujvárt.** Hazafias lelkesedéssel ünnepelte meg Szamosujvár város közönsége augusztus 30-án vasárnap II. Rákóczi Ferenc emlékezetét. Az ünnepélyt, melynek lefolyásáról az alábbiakat közöljük, a szamosujvári „Iparos Egylet” rendezte. Este fél 8 órakor a „Korona” szálló nagytermében gyűlt össze a közönség, melynek soraiban ott láttuk Szamosujvár város előkelőseit, az „Iparos Egylet” összes tagjait és számos idegent, kik ezen hazafias ünnepélyre jöttek Szamosujvárra. Az ünnepélyt a „Hymnusz” nyitotta meg, melyet a közönség állva énekelt. Ezután Esztergár Gergely főgimnáziumi tanár az „Iparos Egylet” elnöke költői szárnyalású hazafias beszédet tartott. Az elnöki megnyitó után Pertinger József szavalta el Tompa Kálmán „Rákóczi lelke” című ódáját, melyet Balázs Lilának nagy tetszéssel fogadott kurucz dalai követtek. Ezután dr. Papp József egy fél óráig tartó ünnepi beszédében II. Rákóczi Ferenc működését és a kuruczok küzdelmeit ismertette. Ezután ifj. Temesváry János kurucz-dalokat adott elő, melyet 2 szavalt követett és pedig Muradin Terka Felszeghi Dezsőnek „A fejedelem” cz. költeményét és Boné Zoltán Lampért Géza „Rákóczi halála” cz. költeményét adták elő. Egyik legsikerültebb pontja volt az ünnepélynek Katrovics Jakab papnövendék tárogató-szóloja. A kitűnően sikerült hangverseny lefolyása után táncz volt. Az ünnepély tiszta jövedelmét jótékony célra fordítja a rendezőség.

— **Iparos és kereskedő tanonciskolai tanítók választása.** A dési iparos tanodai bizottság 1903. év szeptember 2-án Dr. Sztancsek Zoltán h. kir. tanfelügyelő elnöke alatt tartott közgyűlésén a dési iparos tanonciskolához igazgatónul Daday István, tanítókul Budai Elek, Hussek Flórián, Sipos Zoltán, Szabó György, Rakusz Lajos és Máthé Kálmán tanítókat választotta meg. Ezen új tanítókkal, kik a legközelebbi 3 évi ciklusra választattak meg, a dési iparos tanonciskola szorgalmas és munkás tanerőket nyert.

— **Tűzvész Szász-Brétén.** Szolnok-Dobokavármegyében fekvő Szászbréte községben szeptember 3-án délután 4 órakor nagyobb tűzvész pusztított, melynek 2 lakóház az összes gazdasági épületekkel áldozatul esett. A tűzvész keletkezésének oka ismeretlen, de valószínű, hogy inkább vigyázatlanság, mint bűntény következménye. Az elégett épületek tulajdonosainak kára mintegy 4000 koronára tehető, melyből alig térül meg valami, mert csak egyik épület volt biztosítva.

— **Az EKE. közgyűlése.** Az Erdélyrészi Kárpát Egyesületaug. 30-án tartotta Brassóban br. Feilitzsch Arthur elnöke alatt évi közgyűlését. Feilitzsch Arthur báró elnök nagy hatást keltett üdvözlő beszéde után fölolvasták Wlassics Gyula és Darányi Ignác miniszterek, Schmidt Károly országgyűlési képviselő és Hiemesch polgármester üdvözlését. Azután Zakariás brassói ügyvéd, az E. K. E. brassómezei osztálya, Sándor János főispán a földmívelésügyi miniszter, Rambovszky Jenő miniszteri titkár a kereskedelmi miniszter, Pintér Gábor dr. tanfelügyelő a vallás- és közoktatásügyi miniszteri Jekel Frigyes alispán, Brassóvármegye, Alesius tanácsos Brassó város, Moór az Országos Nemzeti Szövetség, Kodesch a Szász Kárpát-Egyesület Fried Vilmos a Lipótvárosi Kaszinó nevében fejezték ki üdvözlésüket. A közgyűlés nagy lelkesedéssel elhatározta József Ágost kir. herceg védő és a magukat képviseltető miniszterek üdvözlését, melyre különösen József Ágost kir. herceg meleg hangú válasza keltett élénk örömet. Radnóti Dezső főtitkár jelentését elismeréssel tudomásul vették. Elfogadták a pénztári számadást és a költségvetést. A tisztujítás során tiszteletli tagnak Sándor János főispánt, új alelnöknek Teleki László grófot és Zakariás János dr.-t választották meg. A közgyűlés után, amelyen a brassóvármegyei tanács is testületileg jelent meg, a Vigadóban lakoma volt. Kellemes benyomást keltett a szász képviselők megjelenése. Lázár gróf a királyra mondott köszöntőt. Feilitzsch báró József Ágost kir. herceget Jekel alispán a kormányt és megjelent képviselőit, Zakariás Feilitzsch báróra, Sándor főispán Brassóvármegye főispánját, alispánját és Brassót, Kovács János tanár a Szász Kárpát-Egyesületet, Alesius tanácsos a Magyar Kárpát-Egyesületet, Rombauer főigazgató Brassóvármegye főispánját, Förder a

a Brassói Magyar Daloskört, Hollósi Andor a nőket, Tóth Miklós karczagi polgármester a brassói E. K. E.-t, Zakariás a brassói magyar polgárságot és a magyar sajtót, Moór Gyula a Lipótváros, Kaszinó-t, és Papp Géza képviselő a szászok hazafias érzéseit méltatva, Brassó szászajku polgárságát éltette, Dombrádi Nagy Gyula csendőr, alezredes a Brassóban felállított csendőrkerület hivatását fejtegette, végül Feilitzsch báró a szász képviselőket éltette, kívánva, hogy a csekély választófal, mely őket a magyarságtól még elválasztja, mihamar dőljön le. Délután a társaság Hosszufaluba rándult.

A társulat működését legközelebb már megyékre is kiterjeszti, mert Sz.-Dobokavármegyére nézve egyik legutóbb tartott választmányi gyűlés kimondta egy osztály alakítását, melynek előmunkálatai most folynak. Így a turisztika hívei megyénkben is nemsokára e nemes sport kellemes üzése végett egyesülhetnek az E. K. E. lobogói alatt.

— **Uj állami iskola.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a vármegyénk területén fekvő Lemény községben, tekintettel az ezen községben levő tanügyi viszonyokra, állami elemi népiskolát szervezett. Az iskola, mely nemzetiségi szempontból bizonyára hasznos szolgálatot fog tenni, már folyó évben megnyílik.

— **A cukor olcsóbb lesz.** A brüsszeli cukorkonvenczió szeptember 1-én lépett érvénybe. A konvencziónak következménye tudvalevőleg az volt, hogy a cukorkartelt, a mely éveken keresztül a cukor drágulását idézte elő, meg nem újították, minek folytán most már a cukor ára is olcsóbb lesz. A cukorgyárosok nagyban való eladásnál a cukor árát 85-ről 73 koronára, vagyis 12 koronával szállították le. A detail-forgalomban a koczka-cukor kilogrammonként eddig többnyire 88 fillérbe került. Nem szenved kétséget, hogy a nagyban való kereskedésnél megállapított 12 fillérnyi ármérséklés csakhamar a kisebb kereskedőket is hasonló eljárásra fogja buzdítani úgy, hogy a kisebb fogyasztók is már nagyon rövid idő múlva fogják a kartel megszűntének előnyét élvezni. Október hónapban a m. m. cukor árát újabb 9 koronával mérséklék és így a cukor kilója akkor valószínűleg ismét 9 fillérrel lesz olcsóbb.

— **Ipari szövetezetünk vezetőségének figyelmébe.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara most közli velünk pályázati hirdetményét a cs. és kir. közös hadsereg 1904. évi bőrnemű szükségleteinek szállítására nézve. A mi szövetezetünk kebelében levő cipész iparosok részére szintén lehetne ebből a pályázatból egy méltányos részt biztosítani s erre nézve közöljük a kerületi kamara felhívását egész terjedelmében: „A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparosokkal tudatja, hogy a cs. és kir. közös hadsereg lábbeli és egyéb bőripari cikkek szükségletéből 31725 pár bakancs, 1754 pár csizma, 780 pár huszár csizma és többféle szijgyártó cikkek a magyar kisiparosok útján fog beszereztetni. A szállítandó cikkek ára és méretnagysága a kamara irodájában tudakolható meg. Pályázhatnak magánosok és alkalmi szövetezetek. A szövetezet részéről melléklendő a szövetezet tagjainak névjegyzéke és a hatóság igazolása arról, hogy valamennyi pályázó kisiparos iparigazolvánnyal bír. A cikkek átvételére a közös hadügyminiszter ép úgy, mint a folyó évben tette, 1904-ben is Aradon, Kassán és Brassóban átvételi állomásokat fog létesíteni. A beszállítás 1904. évi május 1 és július 31 közötti időszakra fog esni. Az 1 koronás bélyeggel felszerelt ajánlatok legkésőbb folyó évi október 31-ig a kamarához nyújtandók be, a később érkező ajánlatok feltétlenül visszautasítottak. A szállítás odaitélése a m. kir. kereskedelemügyi miniszter hatáskörébe tartozik. Részletesebb felvilágosítást szerezhetni a kamara irodájában, hol a szállítási feltételek is megtudhatók. Kolozsvár, 1903. évi augusztus hó 28-án. Veisz József, alelnök. Gamán Zsigmond, titkár.

— **Lótenyésztési jutalombizottság.** Ma vasárnap d. e. 10 órakor a vármegyei lótenyésztési bizottság Désen, a baromvásártéren jutalombizottságot tart.

— **Szarvasmarha díjazás.** A gazdasági egylet és megyei mezőgazdasági-bizottság a jövő vasárnap szeptember 13-án d. e. 9 órakor a két hid között üszójutalmazást rendez. Ezen jutalmazást megelőzőleg a dési járás mindegyik községében

egy helyi bizottság veszi az állományt bírálat alá és elsősorban azokat a példányokat küldik Déstre, melyeket a bizottság kiválasztott. A bírálat megajtására Voith Simon elnöke alatt Csídey István, Czetz Arthur, Csiki Elek, Molnár Dénes, Szilágyi Albert, Császár Ferenc és a járási mezőgazdasági-bizottság 2 tagja kérésre fel.

Az üszódíjazás bíráló-bizottságának névsora ez:

Szamosujvárt szeptember 20-án d. e. 9 órakor. A bíráló-bizottság elnöke: Kornis Viktor gróf. Tagjai: Gócs Sándor, Csiki Elek, Fehér Sámuel, Fekete Lázár, Bogdánffy Gábor és a járási mezőgazdasági-bizottság 2 kiküldöttje.

Bethlenben 1903. évi szeptember 27-én d. e. 9 órakor. A bíráló-bizottság elnöke: br. Bánffy Ferenc. Tagjai: Desbordes Ágoston, Fejérváry Jenő, Farkas Ferenc, Govrig Antal, Molnár Dénes, Dávid Sándor és a járási mezőgazdasági-bizottság 2 tagja.

Lapunk zártakor arról értesítnek hivatalos oldalról, hogy a gazdasági egylet és a vármegyei mezőgazdasági bizottság által szeptember 13-ára tervezett üszóbornyu díjazás a járásban uralkodó ragadós száj- és körömfájás miatt az alispán dr. Torma Miklós rendeleteire egyelőre nem fog megtartatni.

— **A magyarlápósi takarékpénztár alapítványa.** Előző számú lapjaink egyikében megemlékeztünk a „Magyar-Lápósi Takarékpénztár Részvénytársaság”-nak arról a humánus tetteréről, hogy a folyó évi tavaszi közgyűlésén 2000 korona összeget tevő alapítványt tett, melynek évi kamatait egy magyarlápósi járási illetőségű tanuló, kit az intézet igazgatósága erre érdemesnek tart, fogja élvezni. Mint értesülünk az intézet igazgatósága a beérkezett pályázatok felett augusztus 29-én megtartott gyűlésen döntött s az alapítványban Beszenszki Antal IV-ik elemi osztályt végzett tanuló részesítették, ki jelenleg a dési főgimnázium I. osztályának tanulója.

— **Jövedelmező házi ipar.** Marosvásárhelyről írják, hogy az odaváló ipari hitelszövetkezet támogatásával Csécs Balázné szül. Péchy Izabella úrnő egy háztartási és házi ipari szakiskolát nyitott. Ez intézet közelebről a hazánkban oly kevéssé üzött nyakkendő készítésből 1 hónapi tanfolyamot tartott, melyen 50 szegény, árva, legnagyobb részben teljesen saját munkájára utalt leány vett részt s megfelelő kézügyességgel bírván, 39-en lettek ezen szakból keresetképesekké. A már képzett és folyton utjonnan kitanított növendékek a szebbnél-szebb nyakkendőket állandóan készítik, úgy hogy most már lépések tetettek az iránt, miszerint e gyártmányok a kereskedésekbe bevezetessenek. Midőn ezen törekvő és a továbbfejlesztésre oly jó alappal bíró intézet által készített házi ipari cikkek a közönség figyelmébe és támogatásába legjobb indulattal ajánljuk, egyben arra is kérjük, hassanak oda, hogy egyelőre bár a nyakkendők és igen szép bogozási munkák minél szélesebb körben fogyasztásra kerüljenek. Kereskedők megrendelésére az intézet igazgatónöje készséggel küld azokból minta-csoportozatot.

— **Egyesületi élet.** A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegyesületének Désszamosujvári szakcsoportja Désen ma délelőtt fél 11 órakor havi ülést tart, melynek tárgyai: 1. Mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Pénztárnokok jelentése. 3. Kongresszusi kiküldött beszámolója. 4. Indítványok.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyulete dési főközpontjára ma d. u. 4 órakor a polgári fiúiskola emeleti helyiségében rendkívüli választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok ezuttal is meghívottak. Az ülés egyedüli tárgya egy szüreti mulatság rendezése. Ezt megelőzőleg 2—4-ig befizetések eszközöltetnek.

— **Öngyilkosság.** Tódor György, 30 éves hordár, ki csak közelebről szabadult ki a nagyenyedi fegyházból, szeptember 2-án Désen a cigányországi lakásán phosphorral megmérgezte magát s azonnal meghalt. A tett színhelyére a halál okának megállapítása végett ugyanazon nap kiszállt a dési rendőrkapitányság képviselőiben Vasziák rendőrkapitány és dr. Berger városi orvos, a vizsgálóbíró részéről pedig szeptember 3-án Szálka vizsgálóbíró és dr. Almaj törvényhatósági orvos s megállapította, hogy Tódor György önkéntesen vetett véget életének. A szerencsétlen hordár holttestét szeptember 4-én temették el.

— **Halálozások.** Révai Ilona, 7 éves, tüdőlobban, aug. 3. Feuerstein Beniné Szeréna, 26 éves, tüdőlobban, aug. 31. Nagy Lajosné Veréb Mária, 36 éves, szívhűtésben, aug. 31. Tódor György, 30 éves, phosphor mérgezésben, öngyilkosság következtében, szeptember 2. Özv. Jó Jánosné Madám Flóra, 70 éves, végelgyengülésben, szeptember 2. Beder Lajos, 40 éves, idült bricht

kórházban), szept. 2. Vaszin István, 7 éves, tüdőlobban, szept. 4.

— **Phosphor mérgezés.** Keresztes Ferencz désaknai lakos a Bélahegy alatti kut irányában gyufaoldatot ivott. A súlyos beteget beszállították a Rudolf kórházba. Állapota igen súlyos.

REGÉNY.

Margherita.

Regény.

Irta: Ritter Anna.

Fordította: Vezsenyi Béla.

25

A férfi nevetve emelte fel a leány dacosan lehajtott fejét.

— Hagyd el édesem, nem tudsz te velem elkenézni úgyse, bár mindig kész vagy rá...

Gyöngéd tekintettel méregette végig a leány csinos alakját. Milyen kedves! A ruha redőin keresztül is ki tudta venni testének finom körvonalait, a melyeket oly jól ismert. A soványság jól állott neki s még érdekesebbnek látszott a felindulástól remegő sáppadt, keskeny ajkaival.

Frigyesnek mindenféle ostoba nyugtalan gondolatok támadtak agyában, a levegő forrónak tetszett, a gyertyafénytől csak szűkösen megvilágított magas szobában.

Megfordult, hogy az ablakhoz menjen és e közben könyökével meglökte a festőállványt. A kép ötlött szemébe.

— Margherita... mormogta megremegve. Egészen el is felejtkezett róla.

A mint újra a szóltan leányhoz lépett, került, hogy a szemébe nézzen.

— Aludj most Dóra, hogy reggel ragyogók legyenek a szemeid. Itt van még egy takaró, hideg lesz az éjjel. Ott a sarokban lesz a mosdóvíz...

Gyorsan kiment, mintha nem biznék magában.

Kis hálószobájában Frigyes ruhástól dobta magát az ágyra.

Sötét éjszaka volt. A hold, melynek a kalendarium szerint világítani kellett volna, el volt takarva a felhőktől, melyek az egész égboltozart beborították.

Csak néha tört elő egy-egy halvány sugára. A hálószoba ablakán beszűrődő sugár egy férfira esett, a ki nyugtalanul forgolódik ágyán és nem tud elaludni, a műterem ablakán behulló fény sugar pedig a könnyeken törött meg, a melyek sűrűn és forrón gördültek ki a leány sötét szempillái alól.

Frigyes általában sohasem foglalkozott elmélkedésekkel és tépelődő gondolatokkal. Merészen üstökénél ragadta meg az életet és mindedig tudta kényszeríteni, hogy mosolygó vagy legalább barátságos arcát fordítsa felé.

Tulajdonképp sohasem voltak lelkiismeret furdalásai. Pompásan tudott beleilleszkedni minden egyes helyzetbe és a saját csinytevéseivel szemben mindig végtelenül elnéző volt. Most valami rejtélyes érzés támadt egyszerre benne. És épen ma, épen ma...

Sohajtozva forgolódott ágyán. Szüntelen Dórárt látta maga előtt. Hányszor nézte éjszakánként a leány arcát, melynek az álom valami végtelenül gyengéd gyermekies kifejezést kölcsönzött.

Vajjon alszik-e most? Máskor oly észrevételül fogta el az álom, hogy a kacagva mondott utolsó szó ott ragadt ajakán és arca csak lassanként vesztette el beszédes kifejezését. De most fölötte is lelki viharok vonultak el, a melyek megfosztották gyermekies kedélyének üdeségétől és gondtalanságától.

Szegény kis teremtés! A sors kiméletlenül bánt vele és bizonyos keserűséget csepegtetett jószágos, könnyelmű lelkebe.

Frigyes megpróbálta Margheritára gondolni, de annak a képe szétzilálódott lelki szemei előtt. Az a leány idegen maradt reá nézve, mindannak dacára, a mit együtt éltek át. Örvény tátongett közöttük, a melyet a szerelem sem tudott áthidalni és ő most először vallotta meg önmagának egész határozottsággal, hogy sohasem szeretheti azt a leányt.

A mi felé vonta, csak az ujság, az idegen-szerűség ingere volt; meg a hódítás hiúsága, a

vágy, hogy a leány nyugodt kedélyébe szenvedélyt plántáljon és szunnyadó lelkét fölébressze.

Ebben a pillanatban azonban szinte gyűlölte, mert ő állott közte és ama leány között, a kihez természetes összetartozandóság érzete vonzotta.

Réggel a műtermet már csinosan kitakarítva találta. Dóra épen a reggelihez terített és zavart mosolylyal üdvözölte.

A mint reggeli köszöntésül kezét fogtak, nem tudtak egymás szemébe nézni.

— Nem találok kávés kanalat — mondta aztán a leány kutatva a szekrényben, a hol felső ingek, gallérok, edények és mindenféle ételmardékok barátságosan megfértek együtt.

Frigyesnek eszébe jutott, hogy a kanalat már napok óta nem látta.

— Jó lesz a nélkül is — jegyezte meg egykedvűen — majd felkeverjük a cukrot — ha ugyan van — egy czeruzával.

Dóra is egész természetesnek találta ezt s fölszolgált a kávét s kínálta a kalácsot, a melyet kosár hiányában egy csinos levélpapírosra helyezett.

— Izlik? — kérdezte vidáman, miközben maga is kedvet kapva harapott bele a kalácsba. A leány lassanként legyőzte könnyű elfogódottságát és igyekezett Frigyeset is jó kedvre hangolni.

(Folytatjuk.)

Nyílt tér.

„Dunky-fivérek“

kolozsvári cs. és kir. udvari fényképészek

szeptember 13. és 14-én

Désen

a felső-sétatéren levő műtermökben

a szokott órákban

fényképfelvételeket eszközölnek.

Kiadja a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

PAPP JENŐ

női és férfi divatkereskedésébe Désen

egy jó családból való fiu

tanulónak felvétetik.

● Az órák járásáért és ékszerek valódiságáért kezeség vállalatik.

HEIMANN ALBERT órák és ékszerész
DÉS, a Hungáriával szemben, Dr. Csizér-féle házban.

Ajánlja dús raktárát, hivatalosan fémjelzett 14 karatos arany (hosszu) női és férfi óraláncok, gyémánt, brilliánt fülfüggők, gyűrűk stb. ékszerekben. Legujabb harangütésű inga, fali és ébresztő órák. Magyar gyártmányú női és férfi arany, ezüst, nickel és acél órák. Szemüvegek, színházi látcsövek, termometterek stb. látszerészeti cikkekben. Ezüst és China-ezüst árúban. Használt arany, ezüst stb. régi ékszerek a legmagasabb árban becseséltetnek vagy megvételnek. Javítások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltemek.

Teljes versenyképesség bármely nagyobb városi czéggel.

● Csakis jól járó órák tartatnak raktáron.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázó-lak szer puha padló számára.

Pályázat.

A dési „Chewra Kadisa“-egylet nyílt pályázatot hirdet az orvosi állásra. Pályázók fölkéretnek ebbeli kérvényüket folyó hó 12-ig Fesztinger Sámuel főgondnok urhoz benyújtani. Föltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák ideje alatt megtudhatók.

Désen, 1903. évi szeptember hó 2-án.
Fesztinger Sámuel, Klein Ignác, főgondnok, jegyző.

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárgygyal feltörülhető, a nélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapadló-fénymáz,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték, fűdi be a padlót, s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután:

tiszta fénymáz (színezetlen)

új padlóra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt új padlóra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög méter (két közép nagyságú szobára való) 11 korona 80 fillér, vagy 9 és fél márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 óta létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a czélnek meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ,

a valódi szobapadló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Kapható:

7—10

REHÁK ÁGOSTONNÁL, DÉSEN.

Olcsó pénz!

Birtok parcellázás.

A Budapesten székelő Magyar Országos Központi Takarékpénztár és a Debreczeni Első Takarékpénztár tulajdonosok megbízásából rendkívül kedvező feltételek mellett bérbe adjuk vagy eladjuk, őszi és tavaszi vetéssel együtt holdankénti parcellákban is az általunk házilag kezelt következő birtokokat:

1) Nagy-Ar községben (Szatmár vármegyei f.-gyarmati járás) levő 1400 holdas első osztályu birtokot, legmodernebb emeletes kastély, kiválóan gondozott park és gazdasági épületekkel;

2) Aranymező községben (Szolnok-Doboka várm. csákgörbői járás) levő vasúti állomással bíró, 180 hold szamosmenti birtokot, lakház és gazdasági épületekkel.

Ezzel kapcsolatosan értesítjük a n. é. közönséget, hogy budapesti és külföldi elsőrangú pénzintézetektől 15—70 évig terjedő olcsó törlesztéses kölcsönt nyújtunk a legmagasabb összegig, a legrövidebb idő alatt, az ingatlan 3/4 értékéig. Továbbá:

1) Szerzünk olcsó személyi- és váltóhitelt;

2) Elvállaljuk birtokok parcellázását, birtokok és házak eladását, vételét stb. 19—52

Neuschlosz Testvérek

törvényszékiileg bejegyzett cég, bankbizományosok. Szatmári iroda: Árpád-utca 20. Telefon sz. 16.

Válaszbélyeg melléklendő.

Mindenkor kaphatók:

2—12

Csizár és Vásárhelyi czégnél Désen.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára. Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr. Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr. Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

A sztojkai fürdő bérbeadó!

A Szolnok-Dobokavármegyében

Magyar-Lápos mellett lévő

SZTOJKAI GYÓGYFÜRDŐ és ásványvizforrás

1905. évi január 1-től egymásután következő 15 évre

== bérbeadó. ==

Osszes adók a bérlőt terhelik. — A meglévő felszerelés és berendezés megváltása nem kötelező. — Kellő referenciával ellátott ajánlatok

legkésőbb folyó év decz. 1-ig

a tulajdonos czimére:

GRÓF ESTERHÁZY GYULA

Pozsony, Mihály-u. 3. sz. alá küldendők.